Ч. 203. Неділя 30 (17) вересня 1906. Рік XVI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудня.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Справи парляментарні. — Події в Росиї. — Туреччина а Болгария. — Сербія а Австро-Угорщина.

В четвер по полудни зібрала ся була у президиї міністерства конференция під проводом президента міністрів бар. Бека, в котрій взяли участь міністри др. Дершатта, Праде, др. Пацак і ґр. Дідушицкий. На сій конференциї розбирано спорні ще справи реформи виборчої, головно систему плюральну і забезпеченє поділу округів виборчих. З настрою, який панує межи членами комісиї для реформи виборчої, можна — як пишуть віденьскі ґазети — вносити, що внесеня в справі заведеня плюральної системи не мають ніякого вигляду. Чехи все ще роблять опозицию спільним жаданям Німців і сполучених з ними партий, щоби поділ округів виборчих був відданий під опіку двох третин більшости. Та противність показала ся також і на конференциї міністрів, але в політичних кругах суть того переконаня, що з того не настануть ніякі поважні трудности ані для міністерства ані для реформи виборчої. Поки що шукають ще середної дороги, а що до того виготовлено вже предложеня, які будуть дані партиям під розвагу.

Реакция в Росиї зачинає ширити ся на добре. Та й не дивота. Після нашої приповідки можна би сказати: Яке їхало, таке здибало — яка революция, така й реакция. Єсть се дивний пројав в Росиї, що обі сторони не старають ся о то, щоби удержати якийсь порядок і обезпечити житє і майно людий, лиш взаїмно себе нищать без взгляду на суспільність, котра однаково не годить ся на поступованє обох сторін. Поминувши вже, що правительство старає ся всякими силами здушити революцийно анархістичний рух, душить оно однаково і всякий рух маючий на цїли свобідний розвій держави і народів в Росиї на нових основах. Правительство росийске взяло ся тепер переслїдувати всіх тих послів, що підписали у Виборзї маніфест до народу, а єсть тих послів около 180. Що за тими послами стоїть велика маса нараду, о тім нема й сумніву, отже тоті маси треба тепер стероризувати, щоби они не важили ся при нових виборах голосувати против волї правительства, котре знаходить поміч також і в реакцийних елементах росийскої суспільности.

До „Times“ доносять з Петербурга: Президент міністрів Столипин остеріг царя, щоби він не вертав на ревію ґвардиї, внаслїдок чого ревію відложено. Остереженє показало ся оправдане, бо в Петергофі відкрито заговір. Кажуть, що длятого цар вже не верне до Петергофу, лиш буде мешкати в Зимнім двірци.

Межи Туреччиною а Болгариєю відносини все ще суть дуже напружені. З Константинополя доносять, що в другім (адріянопольскім) корпусї змобілізовано вже 16 баталіонів редифів II. кляси і они стоять тепер табором в кошарах під Адріянополем. Урядово кажуть, що тоті баталіони покликано лиш до вправ, однак нема сумніву, що то така сама мобілїзация як в скоплїйскім корпусї.

З Льондону доносять: Standard оголосив розмову свого согрудника з сербским королем. Король Петро заявив єму, що рад з тої витревалости, з якою сербский нарід вносить ситуацию, за котру не єсть одвічальний і за котру не може також відповідати сербске правительство. Цїла Сербія признає конечність оборони перед небезпечностию, яка грозить її самостійности зі сторони Австриї, та мусить також і на будуче від неї забезпечити ся. Король висказав бажанє, щоби анґлїйский капітал підпер Сербію в тій борбі о економічну независимість в той спосіб, щоби анґлїйскі капіталїсти основували в Сербії підприємства промислові. — Тота сама часопись оголосила письмо сербского аґента торговельного і бувшого консуля в Льондонї Йовановича, котрий складає на Австрию вину за то, що она старає ся допомагати Болгариї до розширеня своїх границь через занятє Македониї. Йованович промавляє в тонї хорбливої манії величини. Він каже між иншим, що Сербія не боїть ся атаку зі сторони Австро-Угорщини. Сербія в 1879 відперла (?) армію о много більшу як австро-угорска. Йованович доказує, що австро-угорске войско стрітилось би в Сербії з трохи більшими трудностями як підчас окупациї Босни, котрої впрочім доконано також лиш при напруженю всіх сил.

НА ВОДАХ.

Образок з американьского житя.

(Конець).

Може в годину по тім, як від'їхав майор Фінконнель з панною Семпер, розійшлась між купелевими гостями чутка, що они обоє вже таки повінчали ся в селї Лїнд, а чутка та й дійстно потвердила ся. В кілька годин опісля молода пара, що лише що побрала ся, появила ся знову, а з повних радости лиць молодої жінки і майора видко було, що они люблять ся і що зовсім вдоволені собою. Розуміє ся, що серед таких обставин і здоровлє обоїх значно поправило ся. Подужавши так і набравши сьвіжих сил, вийшли обоє супруги на другий день з гостинниці і виїхали відтак з міста.

— От то вам красна істория! — відозвалась панна Гілєр, що вже кільканацять лїт їздила на води до Саратоґи і ніколи не могла зловити собі жениха.

— Аж сьмішна цїла та комедия! — сказала на то якась молода жінка, що перший раз приїхала була сюди на води.

— То таки так не яло ся! — заприміти-ла третя, вже добре собі підстаркувата.

Тимчасом молода пара заїхала собі в найлїпше до Нового Йорку і прожила там найщасливійші хвилї.

Так минали днї за днями, а одно другого не спитало ані разу, як стоїть річ з єго маєтковими справами. Було то в Черідж, в малім місточку на провінциї, чотири милї від Ню-Йорку, де молода пара перебувала через два днї. Аж тут зважив ся муж нагадати бодай трошки щось про все таки досить цїкаві справи родинні.

Було то вечером; обоє сидїли в гостинници при отвертім вікнї в своїй комнатї, та любували ся чудесним видом, який представляв ся їх очам. Майор спершись рукою на крісло, на котрім сидїла єго жінка, відозвав ся до неї:

— Скажи менї, голубко, хто управителем в твоїх добрах?

— А хтож, як не ти мій любий?!

— Та оно то розуміє ся — але аж тогди, коли они будуть моїми — сказав він їй на то; — але у мене на думцї, хто тепер там господарить?

— Таж ти сам таки — відповіла она єму.

— Та бо ти жартуєш собі зі мною — говорив він дальше і гладив єї ручку. — Таж ти не давно тому віддала менї своє серце, то й пора вже, щоб ти віддала під мій заряд свою маєтність.

— Моє личко, мій любий, то й вся моя маєтність, все моє добро, — відповіла она і сперлась на єго плече.

— Пані, я вам скажу коротко — почав майор говорити сердито, — менї треба гроший... за віз, котрим ми сюди приїхали, я вправдї заплатив... але тепер нема вже у мене чим платити.

— Видиш, що й я хочу бути щира з тобою — відповіла красавичка — аби жесь знав, що й у мене, як сьвіт великий, нема більше нїчого, як то, що на менї.

— То у тебе нема дійстно ніяких маєтностий? — спитав майор і схопив ся з крісла.

— Ані ось тілько!

— Гроший в банку не маєш?

— Ані зломаного крейцаря.

— Ані готівки, ані ґрунту?

— Нїчого, нїчогісенько.

— Хибаж ти не спадкоємниця по богатім гуртівнику?

— Нї!

— А щож ти за одна?

— Ваша жінка, мій поважаний пане і донька честного собі кравця.

Новинки.

Львів, дня 29-го вересня 1906.

— Відзначеня. Є. В. Цісар надав радника будівництва в Галичині, Викторови Корнецкому, при нагоді перенесеня его на власну просьбу в стан спочинку, кавалерский ордер Франц Йосифа.

— Є. Е. Впреосьв. Митрополит Шептицкий поїхав в Триесту до Риму і поверне до Львова коло середи. Разом з о. Митрополитом поїхало до Риму кільканайцять паломників з інтеліґенциї.

— Перенесеня. Львівский висший суд краєвий переніс официялів канцелярийних: Едм. Скульского з Делятина і Ів. Войціховского з Бродів до Львова; — канцелістів: Кароля Хомяка з Судової Вишні до Сянока, Ів. Бокало з Николаєва до Коломиї, Йос. Кручковского з Долини до Золочева, Ів. Бещапипа з Ярослава до Тернополя, Ів. Шуста з Куликова до Бродів, Мар. Вол. Олеховского з Підбужа до Ярослава, Ник. Ор. Дзундзу з Болшівця до Калуша, Юл. Карневича з Устрик до Куликова, Ів. Яновского з Старої Соли до Делятина, Фел. Новака з Перемишлян до Устрик, Василя Стеця з Копичинець до Козови, Вол. Козоріса з Калуша до Підбужа і Винк. Малиновского з Сянока до Отинії.

— Поворот паломників із сьв. Землї відбув ся з перешкодами. Паломники мали вернути вчера о 5-ій год. рано і в церкві сьв. Юра зібрало ся було богато людий, котрі мали вийти в процесию против вертаючих, а многі вийшли таки на дворець, а тимчасом поїзд з паломниками спізнив ся, бо на одній з полуднево-стирийских стаций мусів ждати на поспішний поїзд і уступати єму з середних шин, з чого пішла була навіть чутка, що поїзд з паломниками мало що не уляг катастрофі, а крім того перед стациєю Лавочне машина станула під горою а послідні вози лишила серед дороги і потім вертала по них другий раз. Спізнене було близько півтора годинне. О годині 6·50 заїхала на критий перон велика машина, тягнучи за собою ряд високих ваґонів угорскої конструкциї. З вікон визирали сотки опалених бородатих голов та смаглаві личка пань. На паломниках було видко надміре умучене подорожю. Коли поїзд станув, па цілім его просторі висипала ся з возів сила народу з клунками та довгими пальмовими вітями з над берегів Йордану. З перших возів за льокомотивою висїдала інтеліґенция, а з дальших селяни і міщани і з обемистими клунками на плечах спішили до виходу з двірця. Перед двірцем ждала на паломників процесия з хоругвами і образами під проводом духовеньства. Процесия з паломниками удала ся з двірця до катедри сьв. Юра, де о. Тупись мав до паломників привітну проповідь, а потім о. митрат Білецкий відправив благодарственну службу Божу на інтенцию їх щасливого повороту. Паломники пороз'їздили ся ще вчера в рідні сторони.

— Ц. к. Дирекция зелїзниць державних подає до відомости: Щоби публика могла безпосередно зіткнути ся з ц. к. зарядом зелїзничим і устно представити свої желаня і жалоби, як також засягнути інформаций в справах торговельних і тарифових, відносячих ся до перевозу на шляхах ц. к. зелїзниць державних, — об'їзджати будуть делеґати ц. к. Дирекциї зелїзничої більші стациї в цїли устного порозуміня ся з інтересентами. Делеґати її будуть принимати інтересентів в понисше поданих місцевостий в бюрі начальника стациї, а іменно: в Дрогобичи дня 3 жовтня, в Ярославі дня 10 жовтня, в Тернополи дня 17 жовтня, в Стрию дня 24 жовтня 1906 року.

— Про страшну катастрофу доносять нинїшні телеґрами з Ню-Йорку: Місто Мобіле в удільній державі Алябама (над мехіканьским заливом) навістила страшенна буря з хмароломом. Згинуло богато людий, многі кораблї затонули. Богато людий згинуло від того, що доми завалили ся. Войско обсадило місто. Злодіїв прихоплених на крадежи убито на місци. Пізнїйші вісти додають ще: Пять частий головного міста знищила повінь. До міста не можна инакше дістати ся, як лиш на лодках. Телеґраф і зелїзниця перервані. Многі будинки знищені, катедру вода забрала. На улицях стоїть вода на 5 стіп високо, а улицями пливуть паки з бавовною, куфри, домашна з надоба і т. п. річи. Скорість бурі виносила 95 кільом. на годину. Форт Морґан, положений при в'їзді до заливу Мобіле, і сусїдні місцевости буря також знищила.

— Крадежі. З помешканя дра Юл. Романчука при ул. Кампияна ч. 5 украли невислїджені доси злодії зимове одінє, пальто і стінний годинник, все разом вартости звиш 200 кор. — Арештовано служницю Марию Новотарґску, котра обікрала Германа Рудольфа. Полїция відобрала від неї множество річий походячих з тої крадежі.

— Страшною смертю погиб властитель маєтности в Хлїбичині Єловицкий, літ 32. Дня 25 с. м. приїхав він на стацию зелїзниці в Отинії, де як-раз о 10 год вечером стояли два поїзди тяґарові, котрі переводжено задля впорядкованя ваґонів. Єловицкий гадаючи, що то поїзд особовий, переліз попід замкнену рампу і пішов до ваґонів. В тій хвили рушили ваґони а нещасливий дістав ся під колеса, котрі перетяли его на половину і він погиб в тій хвили.

Телеґрами.

Відень 29 вересня. Президент угорских міністрів Векерле прибув тут вчера вечером. Нині перед полуднем відбуде ся коронна рада в цїли установленя спільного буджету на рік 1907.

Будапешт 29 вересня. (Угор. Б. кор.) Президент кабінету др. Векерле повідомив жителів столиці, що мощі Ракочого і Текелія будуть привезені в неділю дня 28 жовтня до Будапешту, а звідтам до Кошиць взглядно до Кешмарка.

Константинополь 29 вересня. Ві вгорок лютила ся на Чорнім мори велика буря; богато кораблїв затонуло.

Тулюза 29 вересня. Молода Росиянка, котру тут арештовано, зізнала перед судиєю слїдчим, що бомбу, котру мала при собі, кинула до Ґаронни. Всякі пошукуваня позістали без успіху.

Льондон 29 вересня. „Daily Telegr." доносить з Токіо: Маркіз Іто верне з кінцем грудня до Японії; він уступить мабуть зі становища ґенерального резидента в Кореї і займе ся справами краєвими.

Гавана 29 вересня. Секретар державний Тафі заявив вчера, що переконаний, що вечером а найпізнїйше нині рано войско Сполучених Держав буде мусіло висїсти на Кубу а в такім случаю буде проголошене провізоричне правительство. Тафі не має довіря до предложень ніякої з партий; всюди запанувала нечестність і брак патріотизму.

Барцельона 29 вересня. Часопись „Coreo de Cafalon" оголошує письмо секретаря претендента Дон Карльоса, порікаюче послїдні проби ворохобні і висказує повне довірє давним вірним приклонникам Дон Карльоса.

Копенгаґа 29 вересня. Часопись „Даневчок" заперечує вість подану в „Nat. Tidende", мов би то цар з родиною мав приїхати в гостину до даньского короля.

Господарство, гіґієна, вихованє.

Як обрабляти ріллю.

(II.) Глубока орка. Що значить орати глубоко? Глубоко орати значить орати глубше як на 20 центиметрів. — Нащо оремо глубоко? — Оремо глубоко на то, щоби узискати грубу верству урожайної землі, в котрій могло би корінє вигідно і легко розрастати ся, щоби така земля держала в собі одностайно вохкість, значить ся, щоби на мокрих ґрунтах лекше і борше перепускала воду а на сухих держала в собі довше вохкість і щоби грубша верства землі давала більше поживи ростинам та в той спосіб забезпечувала урожай. По ростинах, що пускають корінє глубоко в землю, видко найлїпше, як глубока орка забезпечує урожай. Через те, що в глубокій земли єсть богато поживи, ростини не лиш пускають корінє глубоко, але й розрастають ся значно. В глубоко з'ораній земли вода по зливних дощах розходить ся на більшу скількість землі як в мілко з'ораній; надмір води може лекше сплисти або випарувати, отже ростини в мокрих роках не підмакають а поля глубоко з'орані з весни борше підсихають і можна їх длятого скорше

— Ох ти!.. — крикнув анґлїйский офіцир, а відтак закрив собі лице обома руками та став роздумувати. Але за хвильку оцамятав ся знову і говорив дальше: Колиж так, то желаю вам щастя, пані, що ви стали жінкою правдивого дідовода. Я зовсім зруйнований і вже не знаю, як дати собі раду.

— Знаєш що? — то напиши до твого брата, що єсть десь там богатим льордом, та позич собі у него гроший.

— У мене нема ніякого брата льорда?

— Ну, то пиши до твого полку, при котрім служиш, нехай пришлють тобі задаток на твою пенсию.

— Я не служу при ніякім полку.

— А маєтку не маєш ніякого?

— Ані на крейцар.

— То хиба позволите, мій пане, запитати вас, хто ви такі?

— Ваш муж, моя пані, а до того ще й син не аби якого мантія, котрий вивчив мене добре своєї штуки, але не лишив мені нічого більше ані на волос.

— Мій батько виховав мене добре — відповіла она.

— І мій мене добре виховав, нема що казати, але ми разом я програв.

Сказавши то, вийшов майор і побіг до господаря. Люба его жіночка пішла за ним на пальцях та ставувши під дверми, приложила ухо і підслухувала.

— Коли відходить почта по Нового-Йорку? — спитав він?

— Около півночи — відповів господар.

— Поїду почтою, — збудіть мене, аби я не заспав.

— Треба вам лиш одного місця в почтовім возі?

— Одного лиш!

Господар сказав ще на то, що треба заплатити наперед, коли їде ся ночею. Майор перешукав всі кишені і послїдними грішми заплатив за почту.

Межи обома супругами не було вже ніякої більше розмови. Кожде пішло до своєї комнатки, а майор положив ся таки зараз спати і заснув. Але жінка була осторожна і як могла, так робила, аби не задрімала. Ледви що почтовий віз заїхав перед гостинницю... як она вже ехопилась і побігла на долину. На сходах стрітив єї господар. Він спитав ся єї, чи єї чоловік вже встав?

— Ні, не встав, але не будіть его.

— А, то для вас замовлене місце в возі? — спитав господар.

— Так — для мене.

— Ну, то добре, то вже не буду будити вашого мужа. Прошу, — ідіть скоренько, сідайте, — віз вже готовий — вже чекає — сідайте скоренько...

Пані Фіцконнель сіла і віз покотив ся в дорогу. Незадовго доїзджала вже она до Ново-го-Йорку, лишивши чоловіка, най собі робить, що хоче.

Так стало ся в Америці на водах.

обробити. При глубокім ораню воздух заходить глубше в землю, земля набирає в себе більше поживи для ростин і наконець глубокою оркою можна винищити всї тоті буряни, що пускають коріне глубоко.

Глубоко орати треба завсїгди лиш в осени, щоби сира земля могла через зиму добре вимерзнути і розкришити ся. Найлїпше орати глубоко під ростини окопові або олійні і то не що року, але що 3, 4 або й що 6 лїт. При глубокій орцї треба осророжно поступати, щоби не двигнути на верх за богато неурожайної землї, особливо тодї, коли нема чим єї погноїти; в такім случаю можна лиш зменшити урожайність землї замість єї збільшити. Також треба на то уважати, яка земля в сподї, бо як би в сухих сторонах була в сподї рінь або не перепускаюча води верства, то глубоке оранє було би лиш шкідливе. На глубоко з'ораній поли не можна сїяти збіжа, особливо же ячменю, бо збіже любить такий пухкий ґрунт, який по глубокій орцї може бути аж в третім орцї. До глубокого ораня уживає ся або окремих до того плугів, або з одним плугом пускає ся в ту саму борозду другий наставлений глубше і той викидає глубшу землю на скибу, яку викинув перший плуг. Отже коли перший плуг виорав першу скибу на 15 до 20 центим. глубоко, то другий з висшою полицею оре ще яких 10 до 18 центиметрів глубше.

Кілько разів орати? Иноді досить раз з'орати поле, щоби земля на нім була така, якої потребують ростини; але нераз треба орати 2, 3 ба й 4 рази, а навіть і більше, щоби землю добре підготовити. Щоби можна угадати, кілько разів яке поле орати, треба уважати насамперед, яка земля сама, чи була давнїйше добре оброблена і гноєна, які ростини хочемо на тім поли управляти, а які вже на нім росли. Виходить з того, що нема на то правила, кілько разів орати; то мусить вже кождий господар з практики знати. По ростинах окопових лишає ся звичайно земля чиста і пухка, отже вистане й одно переоранє та заволочене. По ростинах стручкових і конюшинї не треба тілько разів орати, кілько иноді по збіжу. Так само пісковатий ґрунт досить раз переорати, а глинистий або гликоватий треба й кілька разів орати. Так само треба кілька разів орати запустїлий і бурянами зарослий ґрунт. По погноєню обірником треба заждати місяць або й півтора, заким єго можна знов переорати. По допцах треба замулену або зашкаралуплену землю й кілька разів переорати. Межи одним а другим оранєм треба поле заволочити, раз, щоби груду розбити, а відтак, щоби стягнути буряни.

Як робити компост?

Компост — се дуже важний рід навозу, придатний так само в городї як і в поли, а важний длятого, що єго може собі легко кождий господар зробити. Обірник то безперечно найлїпший навіз, але єго не завсїгди можна мати подостатком і длятого треба собі помагати компостом. В городї розходить ся ще й о то, щоби кождої хвилї мати добру землю під рукою. А звідки єї взяти? — На то робимо компост і в тім велике єго значінє. Отже як робити компост? Хто хоче, може ще й тепер зачати єго робити, а материялу до него знайде подостатком. Насамперед треба десь в городї вибрати місце на компост; очевидно вибирає ся таке, котре не придатне під управу ростин, бо або заслонюють єго дерева і будинки від сонця, або оно з якоїсь иншої причини неприпдатне. Отже на такім місци складає ся на купу весь материял, придатний на компост. А кілько то марнує ся того материялу по наших господарствах!

За материял на компост служать: 1) Всїлякі відпадки з городовин як: бурачинє, яке відпадає при чищеню бураків, качани і стовбури з капусти та капустяне листє, не придатне до ужитку, гичка з моркви, бараболинє, особливо коли ще зелене; — 2) буряни і хопта з города; — 3) відпадки кухоннї, як лупина з бараболь, кістки, нездале мясо і патрохи з курий або инших зарізаних звірят (у кождого господаря повинна бути скринка, до котрої можна би такі відпадки і сьмітє складати); 4) попіл з дерева і саджа; 5) листє з саду і з лїса, чечинє з соснових лїсів; — 6) відпадки із шкіри, стара обув і всїлякі лахи; — 7) трачинє і дрібні тріски та термітє; — 8) волосє, шерсть і вовна та пера; — 9) гній з під всїлякпх зьвірят; — 10) земля, дерно, болото з улиць, намул і болото з ровів. Весь той материял треба не як-небудь складати на купі, лиш укладати верствами а відтак присипати з верха землею.

З такого і т. п. материялу можна вже тепер уложити купу компостову, котру від часу до часу треба поливати помиями з кухнї, милинєм та гноївкою. Компостову купу треба три або й чотири рази до року пересипати, а то робить ся в той спосіб, перекопує ся купу рискалем: горішну верству з неї добре перемішану дає ся на сам спід нової купи а спідні верстви дає ся на верх. Щоби компостови додати більшої сили, домішує ся до него ще й обірнику. В другім роцї робить ся нову купу, а стару лиш треба добре переробити. В третім роцї робить ся так само третю, нову купу а перша (трирічна) єсть вже готова до ужитку. Найтяжше раз зачати, а відтак вже буде ся мати що року готову до ужитку купу компосту, лиш треба що року закладати нову. При забираню готового компосту до ужитку треба єго або перепустити через дротяну сїтку або бодай при помочи граблїв очистити від всяких груд, камінцїв, кісток, зелїзя і т. д. Купу компостову можна ще чимсь засадити, можна на нїй посадити н. пр. гарбузи. Коли купа єсть обсаджена, то пересипає ся єї раз з весни а другий раз аж в осени.

Як живити ся?

(I.) Як живитя ся? — Погадаєте собі, що се може пусте питанє, на котре не потреба відповіди, бо скажете, щоби було чим. Може трохи й правда, але не зовсім, бо єсть богато людий, котрі мають чим живити ся а не уміють, бо не знають, як живити ся. Отже відповідь на повисше питанє єсть насамперед така: Треба живити ся добре.

А щож то значить живити ся добре? То значить їсти не лиш такі страви, котрі були би поживні, але й такі, котрі би нам смакували. Щоби же якась страва смакувала, мусить бути добре прилагоджена, зварена або спечена. Виходить з сего, що коли хочемо добре живити ся, то мусимо на то уважати, щоби у нас була, як то кажуть, добра кухня. Се річ не малої ваги і нїхто не повинен єї собі легковажити. Се річ певна, що чим якийсь нарід інтелїґентнїйший, чим богатший, тим лїпше живить ся а коли сю справу возьмемо з иншого боку, то можемо так само сказати, що коли якийсь нарід або й поодинокі єго члени стремлять до того, щоби лїпше їли, то може тим самим стремлять до висшої культури й до більшого добробиту.

А як живлять ся наші люди? Кождий мусить признати, що дуже нужденно. Якаж тому причина? Хтось готов сказати, що біднота. Ну, то правда, що бідний не може добре живити ся, бо не має нї чим, нї за що. Але коли й богатші люди зле живлять ся, то хиба тут вже не біднота причиною, а щось иншого. Для приміру возмім господаря, що має морґ ґрунту. То на нинїшні дорогі часи певно не богато і можна сьміло сказати, що такий господар то бідний чоловік; він поправдї зарібник. Він має обробити кусень поля і городець коло хати і виживити з того та убрати себе й родину, заплатити всїлякі податки і покрити ріжні инші видатки. Який же тут, небоже! Нема иншої ради, лиш треба шукати якогось побічного зарібку. Якже живити ся такому чоловікови? — Відповідь на се питанє лишаємо на пізнїйше.

Лїтература господарска.

„Про рентові оселї або рентові господарства", написав Кость Антонович. Книжочка видана коштом і заходом Тов. „Просьвіта" єсть дуже на часї і годилось би, щоби знайшла ся в руках кождого письменного господаря. Цїна 20 сот.

— **Цїна збіжа у Львові дня 28 вересня:** Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — **Пшениця** 7·50 до 7·70; **жито** 5·60 до 5·80; **овес** 6·50 до 6·70; **ячмінь пашний** 5·50 до ·575; **ячмінь броварний** 6·40 до 7·—; **ріпак** —·— до —·—; **льнянка** —— до —·—; **горох до варення** 8·— до 9·—; **вика** 5·60 до 6·—; **бобик** 5·50 до 5·75; **гречка** —— до —·—; **кукурудза стара** —·— до —·—; **хміль за 56 кільо** —·— до —·—; **конюшина червова** 45·— до 55·—; **конюшина біла** 30·— до 45 —; **конюшина шведска** 50·— до 65·—; **тимотка** —·— до —·—.

НАДІСЛАНЕ.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).